

TRGOVAČKI SUD, Pariz

Presuda od 14.VI 1972.

Groupe Drouot i dvadeset
osiguratelja c/a Nouvelle
compagnie havraise péninsulaire
de navigation (N.C.H.P.) et
service d'exploitation du port
de Tamatave

Prijevoz stvari morem - Brodarova i slagačeva odgovornost
- Dokaz o pravovremenom ulaganju protesta - Slabo stanje
vreća - Kad se ne može utvrditi da li je šteta nastala na
brodu ili u lučkom skladištu, za nju su solidarno odgo-
vorni brodar i slagač - Ako brodar ne može dokazati kad
je predao robu, sud ne može zaključiti da je protest pre-
kasno podnesen, premda je od dolaska broda u luku pa do
predaje protesta prošlo više od dva mjeseca - Pod pretpo-
stavkom smatra se da se ne može utvrditi da li je šteta
nastala na brodu ili u lučkom skladištu - Činjenica da su
plastične vreće oštećene preko 1% ne znači i da su one
bile neispravne

Brodar je u dva broda prevezao iz Italije u Madagaskar teret stočne hrane. Budući da je na odredištu ustanovljen manjak, osiguratelji koji su primaocu nadoknadili štetu, tuže brodara i slagača da im nadoknade isplaćenu osigurninu.

U postupku se slagač nije uopće pojavio.

Brodar za teret koji je bio prevezen brodom Mananjary navodi da on nije odgovoran jer je šteta nastala nakon što je robu predao lučkom slagaču, a prema Konvenciji o teretnici od 1924. godine njegova odgovornost prestaje kad je teret prešao ispod čekrka. Za brod Ville de Bordeaux uz ovaj razlog iznosi i činjenicu da mu je šteta protestirana tek dva mjeseca nakon iskrcaja tereta, a prema navedenoj Konvenciji njegova odgovornost prestaje ako protest nije uložio najkasnije tri dana nakon predaje tereta.

Sud je donio presudu kojom je za štetu prouzrokovanu robi koju je prevezao brod Ville de Bordeaux isključivo proglasio odgovornim brodara, a za onu na brodu Mananjary čini ga solidarno odgovornim sa slagačem.

Bitni razlozi suda su slijedeći:

Sud ne prihvaća brodarov navod da je šteta nastala nakon iskrcaja tereta. Iz rezultata postupka slijedi da je ona postojala u času iskrcaja. Za ovu štetu brodar se poziva i na slabo stanje ambalaže. Navodi da je krmivo bilo smješteno u plastičnim vrećama koje su bile oštećene preko 1%, što ne bi bio slučaj da su vreće bile od jute.

Za brod Mananjary nije se moglo točno utvrditi kojega je dana brodar predao teret lučkom slagaču. Točno je da je brod stigao u luku 11.IV 1970. i da je protest predan 2. VII iste godine, kojeg dana brod više nije bio u toj luci. Medjutim iz toga sud ne može zaključiti u kojem je roku nakon predaje tereta uložen protest.

Budući da se na ovaj način nije moglo ustanoviti da li je šteta nastala na brodu, ili za vrijeme dok se nalazila u lučkom skladištu, sud brodara i slagača solidarno proglašava obaveznim na naknadu štete.

(DMF 1973, str.94)

B.J.

Bilješka.- U prvom redu čini nam se teško vjerojatnim da brodar nije mogao dokazati, barem približno, kada je slagaču predao teret. Iz obrazloženja same presude proizlazi da u luci iskrcaja odnosno slagač ima monopolistički položaj. To znači da je brodar, prije odlaska broda iz luke, samo njemu mogao predati teret. Zaista je nevjerojatno da brodar nije mogao dokazati kuda mu se i kada brod kretao za vrijeme od dva mjeseca. I bez obzira na to čudno je stajalište suda da se može pretpostaviti da je brod u luci boravio više od dva mjeseca. Takva jedna činjenica bila bi danas više nego poznata u poslovnom svijetu. Usudjujemo se tvrditi da sud u ovom pogledu nije pokazao ni najmanje smisla ni poznavanja suvremenih prilika u pomorstvu.

I u pretpostavci da je to stajalište suda točno, njegov zaključak čini nam se nije pravilan. Prema Konvenciji o teretnici od 1924. godine neulaganje protesta uopće, ili neulaganje pravodobnog protesta, ima tu posljedicu da brodar mora dokazati da se šteta dogodila za vrijeme dok se teret kod njega nije nalazio. Prema tome ako je sud već zaključio da brodar nije dokazao da je njemu pravovremeno uložen protest, morao je iz toga izvesti zaključak da se pretpostavlja da je šteta nastala nakon što je brodar teret predao skladištaru, dok se ne dokaže protivno. Naime činjenicu pravovremenog ulaganja protesta mora dokazati primalac jer ona ide u njegovu korist.

B.J.